

e- Faturaya GeçiŖte Brüt Satış Hasılatının hesabında; Alıştan İadelerin, Alış İskontolarının, Fiyat Farklarının ve Taşıt Satışlarının Dikkate Alınıp Alınamayacağı Hk.

Belge türü	Özelge
Kanun	VERGİ USUL KANUNU
Özelge no	67854564-105[1741][5475]-62048
Tarih	07.02.2018

T.C.

GELİR İDARESİ BAşKANLIğI

İZMİR VERGİ DAİRESİ BAşKANLIğI

Mükellef Hizmetleri Usul Grup Müdürlüğü

Sayı : 67854564-105[1741][5475]-62048

07.02.2018

Konu : e- Faturaya Geçişte Brüt Satış Hasılatının hesabında; Alıştan İadelerin, Alış İskontolarının, Fiyat Farklarının ve Taşıt Satışlarının Dikkate Alınıp Alınamayacağı Hk.

İlgide kayıtlı özelge talep formu ve eklerinin incelenmesinden; ilimiz ... Vergi Dairesi Müdürlüğünün ... vergi kimlik numaralı mükellefi olduğunuz, şirketinizin 2015 yılı brüt satış hasılatının 9.825.218,67.-TL olduğđ, ilgili yıl alıştan iade tutarının 48.640,69.-TL, alış iskontoları tutarının 95.640,22.-TL, fiyat farkları tutarının 50.062,72.-TL ve taşıt satışlarına ait tutarın 158.755,30.-TL olduğđ, brüt satış hasılatına bu tutarların dahil edilmesi halinde e-defter tutma ve e-fatura uygulamasına dahil olma

zorunluluğu için belirlenen 10 Milyon TL sınırını aştığı belirtilerek, brüt satış hasılatının hesabında; söz konusu alıştan iadelerin, alış iskontolarının, fiyat farklarının ve taşıt satışlarının dikkate alınıp alınamayacağı hususunda Başkanlığımız görüşünün istenildiği anlaşılmıştır.

454 Sıra No.lu Vergi Usul Kanunu Genel Tebliğinin "*Elektronik Defter ve Elektronik Fatura Kullanma Zorunluluğu Getirilen Mükellefler*" başlıklı 2'nci bölümünde, "*421 sıra numaralı Vergi Usul Kanunu Genel Tebliği ile zorunluluk getirilen mükelleflere ilave olarak aşağıda sayılan mükelleflere elektronik defter tutma ve e-fatura uygulamasına geçme zorunluluğu getirilmiştir.*

a) 2014 veya müteakip hesap dönemleri brüt satış hasılatı 10 Milyon TL ve üzeri olan mükellefler.

...

(a) bendindeki şartı, 2014 hesap döneminde sağlayan mükellefler 1/1/2016 tarihinden itibaren, 2015 veya müteakip hesap dönemlerinde sağlayan mükellefler ise ilgili hesap dönemine ilişkin gelir/kurumlar vergisi beyannamesinin verileceği tarihi takip eden hesap döneminin başından itibaren,...elektronik fatura ve elektronik defter uygulamasına geçmek zorundadır." şeklinde düzenleme yapılmıştır.

Bu düzenlemeye göre 2014 veya müteakip hesap dönemi brüt satış hasılatı 10 Milyon TL ve üzeri olan mükellefler ilgili hesap dönemine ilişkin gelir/kurumlar vergisi beyannamesinin verileceği tarihi takip eden hesap döneminin başından itibaren elektronik fatura ve elektronik defter uygulamasına geçmek zorundadırlar.

Diğer taraftan, mükellefler muhasebenin temel kavramlarına, muhasebe politikalarının açıklanması ve mali tablolar ilkelerine, tekdüzen hesap planı ve işleyişine ilişkin yapılan düzenlemelere uymaları gerekmektedir.

213 sayılı Vergi Usul Kanununun 175 ve mükerrer 257'nci maddelerinin Bakanlığımıza verdiği yetkiye dayanılarak düzenlenen 1 Sıra No.lu Muhasebe Sistemi Uygulama Genel Tebliğinde, mükelleflerin muhasebe sistemlerinde uymakla yükümlü bulundukları kurallar belirlenmiş ve brüt satışlar; *"İşletmenin esas faaliyetleri çerçevesinde satılan mal yada hizmetler karşılığında alınan yada tahakkuk ettirilen toplam değerleri kapsar. Satılan mal ve hizmetlerle ilgili sübvansiyonlar, satış tarihindeki vade farkları, ihracatla ilgili dönem içinde ortaya çıkan kur farkları, vergi iadeleri brüt satışlar içinde gösterilir. Brüt Satışlara Katma Değer Vergisi dahil edilemez."* şeklinde açıklanmıştır.

Dolayısıyla, brüt satış hasılatının hesaplanmasında, ilgili yıl gelir tablosunda yer alan bütün satışları gösteren brüt satış hasılatının dikkate alınması gerekmektedir.

İşletmelerin muhasebe kayıtlarında duran varlıklarından "254-Taşıtlar" hesabında bulunan taşıtların satılması halinde doğacak kar veya zararların dönem sonu hesapları olan "679-Diğer Olağan Dışı Gelir ve Karlar" veya 689-Diğer Olağandışı Gider ve Zararlar" hesaplarında izlemeleri gerektiğinden bu satışların işletmenin brüt satışları ile ilişkilendirilmemesi gerekmektedir.

İşletmelerin muhasebe kayıtlarında stoklardan "153-Ticari Mallar" hesabında bulunan ticari malların herhangi bir değişikliğe tabi tutulmadan satmak amacı ile işletmeye alınan emtia ve benzeri kalemlerin olduğu, herhangi bir nedenle ambardan çekilmesinde ise maliyet bedeli ile alacak kaydedildiği dikkate alındığında, iade edilen emtianın maliyet bedeli ile alacak kaydedilmesi gerektiğinden bilanço kalemleri arasında yapılan bu değişiklikler işletmenin brüt satışları ile ilişkilendirilmemesi gerekmektedir.

İşletmenin aldığı emtia ile ilgili olarak fatura ve benzeri belgelerde ayrıca gösterilmeyip, yıl sonlarında, belli bir dönem sonunda ya da belli bir ciro aşıldığında (alış iskontosu, fiyat farkı, hasılat primi, satış primi gibi adlarla) yapılan iskontolar esas itibariyle işletmenin dönem sonu hesapları olan "602 Diğer Gelirler" hesabında izlenmesi gerektiğinden bu iskontoların işletmenin brüt satışları ile ilişkilendirilmesi, ticari teamüllere uygun miktardaki iskontoların veya alınması gerekenden farklı bir fiyattan alındığı sonradan belirlenen emtia ile ilgili oluşan fiyat farkı tutarlarının ise brüt satışlar ile ilişkilendirilmemesi gerekmektedir.

Yukarıda yer alan hüküm ve açıklamalar çerçevesinde; brüt satış hasılatının hesaplanmasında; alış iadelerinin, taşıt satışlarının ve ticari teamüllere uygun miktardaki iskontoların veya alınması gerekenden farklı bir fiyattan alındığı sonradan belirlenen emtia ile ilgili oluşan fiyat farkı tutarlarının dikkate alınması mümkün bulunmamakta olup yıl sonlarında, belli bir dönem sonunda ya da belli bir ciro aşıldığında alış iskontosu, fiyat farkı, hasılat primi, satış primi gibi adlarla yapılan alış iskontolarının dikkate alınması gerekmektedir.

Bu nedenle, 2015 yılına ait alış iskonto tutarı olan 95.640,22.-TL ile fiyat farkları tutarı olan 50.062,72.-TL'nin belli bir dönem sonunda ya da belli bir ciro aşılmasına ilişkin olması halinde, bu tutarlar 9.825.218,67.-TL brüt satış hasılatına ilave edilse dahi toplam tutarın (9.970.921,61.-TL); 454 Sıra No.lu Vergi Usul Kanunu Genel Tebliğinde e-defter tutma ve e-fatura uygulamasına dahil olma zorunluluğu için belirlenen 10 Milyon TL sınırını aşmaması nedeniyle şirketinizin e-defter tutma ve e-fatura uygulamasına dahil olma zorunluluğu bulunmamaktadır.

Bilgi edinilmesini rica ederim.

(*) Bu Özelge 213 sayılı Vergi Usul Kanununun 413.maddesine dayanılarak verilmiştir.

(**) İnceleme, yargı ya da uzlaşmada olduğu halde bu konuya ilişkin olarak yanlış bilgi verilmiş ise bu özelge geçersizdir.

(***) Talebiniz üzerine tayin edilmiş olan bu özelgeye uygun işlem yapmanız hâlinde, bu fiilleriniz dolayısıyla vergi tarh edilmesi icap ederse, tarafınıza vergi cezası kesilmeyecek ve tarh edilen vergi için gecikme faizi hesaplanmayacaktır.

Bu metin Mevzuat Bankası (mevzuat.vergibulustayi.com) aracılığıyla gib.gov.tr arşivinden alınmıştır. Resmî işlemlerde Resmî Gazete metni esastır. — 18.09.2026